

بسمه تعالی
مجلس شورای اسلامی
دوره دوم - سال دوم
۱۳۶۴ - ۱۳۶۵

شماره ترتیب چاپ ۹۴۲

شماره دفتر ثبت ۳۲۵

تاریخ ۱۳۶۴/۱۰/۵
ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

از آنجا که بر اساس اهداف قرآن کریم و اصول قانون اساسی پرورش انسان موزکی و رسیدن به مقام شامخ و والای انسانیت فی نفسه مطلوب است و آموزش و پرورش در رسیدن به اهداف فوق نقش بسیار حساس دارد و در کنار حوزه و دانشگاه و حتی مقدم بر آن یکی از ارکان اساسی برای رسیدن به هدفهای اعتقادی، سیاسی و اجتماعی است و سرمایه گذاری تربیت نیروی انسانی که مهمترین بخش سرمایه گذاریهای یک مملکت است چه بصورت مقدماتی سوادآموزی و چه بصورت آماده سازی و تربیت نیروی نیمه متخصص در این بخش شکل میگیرد و با توجه به اینکه غالب مردم مهم از معلم، دانش آموز و اولیاء آنها با آموزش و پرورش در ارتباط هستند و کوچکترین تغییر و یا اصلاح اثرات گسترده و فراگیری در جامعه دارد و با توجه به اینکه بخش مهمی از بودجه مملکت صرف آموزش و پرورش میشود که ضمن تأکید بر ارزش والای معنوی تعلیم و تربیت، بحث اقتصادی آن هم در یک جامعه متکی بر برنامه و برنامه ریزی دوراز انتظار نیست و با عنایت به اینکه قانونی جامع و فراگیر در رابطه با آموزش و پرورش که از بنیادی ترین نهادهای جامعه است موجود نیست ضرورت وجود قانونی فراگیر و همه جانبه که بتواند راهگشای بسیاری از مشکلات تعلیم و تربیت باشد احساس میشود، لذا طرح قانونی زیر به مجلس محترم شورای اسلامی جهت تصویب تقدیم میشود.

غلامرضا فدائی عراقی - سید عبدالله هجرتی قزوینی - سید رسول موسوی - سید حسین قلمبری - توسلی زاده - محمد صالح احمدوند - استگی - سید ابوالحسن موسوی - یوسف پور - محمد مهدی رهبری املشی - سید احمد حسینی - محمود صفری - صادق قلیو - نظری منفرد - سید نور محمد محمودیان - غلامعباس زائری - علی اکبر روحانی - محمد رضا باهنر - اسدی نیا - گامیاب - اسماعیل فدائی - محمد باقر بهرامی - علی شوشتری - حسین ابراهیمی

احمدی - میرا بوطالب حجازی - عبداللہ عطاٹی - سید حسن موسوی پور - حسین سبحانی نیل
مہدی قائمی - علی اصغر اسفندیار پور - احمد بہشتی - عاتقہ صدیقی - عبدالحسین ساوہ -
علی مظہری - صمد شجاعیان - احدانچیری مطلق - سید جلیل سیدزادہ - محمد مہدی
پورگل - مہدی مہدی زادہ - حسینی برمائی - اسد اللہ بیات - محمد حسن علوی -
عزت اللہ دھقان - علی آقا محمدی .

طرح قانونی اہداف و وظایف وزارت آموزش و پرورش

فصل اول - تعریف محدودہ و اہداف وزارت آموزش و پرورش

مادہ ۱ - هدف وزارت آموزش و پرورش تقویت نخستین پایہ های یادگیری ، شکوف
کردن استعداد های بالقوہ دانش آموزان ، تحکیم حس اعتماد بہ نفس ، فراہم آوردن زمینہ های
آموزشی مناسب برای پرورش انسانی مزیکی بر پایہ تعالیم عالیہ اسلام و آشنا ساختن
دانش آموزان بہ مبانی اعتقادی اسلام و علوم و فنون و صنایع و حرف مورد نیاز براساس
اولویتہای موجود در مملکت جهت رسیدن بہ استقلال فرهنگی ، اقتصادی و سیاسی است .
مادہ ۲ - آموزش و پرورش بہ دو بخش کلی ، آموزش عمومی و نیمہ تخصصی بشرح زیر
تقسیم میشود .

الف - آموزش عمومی - شامل ایجاد مہارت لازم در امر خواندن ، نوشتن ، آموزش
مبانی اعتقادی ، اخلاقی ، اجتماعی ، علمی و هنری در حدی کہ ہر فرد بطور عام بہ آن احتیاج
دارد .

ب - آموزش نیمہ تخصصی - شامل آموزش و مہارتہای لازم بہ منظور تربیت نیروی
نیمہ متخصص براساس نیاز جامعہ از طریق .

۱ - انتقال مہارتہای شغلی و حرفہ ای بہ افراد و ایجاد زمینہ مناسب جهت طی مدارج
بالا تر .

۲ - فراہم آوردن امکانات استقلال علمی ، فرهنگی و تخصصی کشور از طریق ہمکاری
ہمہ سازمانہا و نہادہا در امر آموزش منطبق بر ضوابط کلی آموزش کشور .

مادہ ۳ - آموزش و پرورش کشور تا پایان دورہ متوسطہ بہ عہدہ وزارت آموزش و پرورش
است کہ در این قانون وزارت نامیدہ میشود .

فصل دوم - اصول - مبانی و خط مشی کلی آموزش و پرورش

ماده ۴ - بر اساس تقدم رتبی تزکیم بر تعلیم ، تربیت اسلامی در نظام آموزش و پرورش جایگاه ویژه‌ای دارد . علاوه بر انتخاب معلمان که خود باید متصف به صفات کریمه باشند جهت بنیه تربیتی نظام ، واحدا مور تربیتی در سطح معاونت وزارت با اساسنامه خاص تشکیل می شود .

ماده ۵ - وزارت موظف است زمینه‌های مساعد مشارکت مادی و معنوی هر چه بهتر و بیشتر مردم در امر آموزش و پرورش را از طرق مختلف بویژه از طریق انجمن اولیاء و مربیان فراهم آورد .

ماده ۶ - برخورداری از آموزشهای عمومی برای کلیه دانش آموزان کشور باید بگونه‌ای باشد که همه بر حسب استعداد و جنس بتوانند از تعلیمات مناسب جهت شکوفائی خلاقیت‌ها بهره‌مند شوند .

ماده ۷ - وزارت موظف است به موازات آموزش نظری در هر دوره تحصیلی ممارست و یاکار عملی متناسب با سن و جنس و رشته تحصیلی دانش آموزان را برنامه‌ریزی نماید .

ماده ۸ - وزارت موظف است با رعایت اولویتها از تنوع درس و معلم بویژه در دوره ابتدائی بکاهد .

ماده ۹ - وزارت موظف است از طریق ایجاد و تقویت مدارس استثنائی نیاز افراد با استعدادهای درخشان و یا عقب ماندگرا تامین کند .

ماده ۱۰ - از آنجا که عمده‌ترین هدفهای پرورشی و آموزشی دردوران کودکی تحقق می‌یابد باید بهترین و کارآمدترین معلمان به دورا ابتدائی اختصاص یابد .

ماده ۱۱ - در جهت تامین اهداف تربیتی و آموزشی همکاری صدا و سیما با وزارت الزامی است .

فصل سوم - ویژگیهای مقاطع آموزشی وزارت آموزش و پرورش

ماده ۱۲ - دوره‌های آموزشی عبارتند از ، دوره ابتدائی ، راهنمائی ، متوسطه و پیش‌دانشگاهی .

تبصره - وزارت موظف است بر آموزش پیش‌دبستانی نظارت داشته باشد .

ماده ۱۳- آموزش دوره ابتدائی ۶ سال است و دروس این دوره شامل اصول اعتقادات ،
روخوانی قرآن ، آشنائی مختصری با واژه‌های قرآنی ، ایجاد مهارت در خواندن و نوشتن زبان
فارسی ، آشنائی با علوم تجربی ، علوم اجتماعی و مجموعه متناسبی از ریاضیات میباشد .
ماده ۱۴- کار عملی این دوره عبارت است از . شرکت دادن دانش آموزان در
اجتماعات و فعالیتهای اجتماعی درسی و هنری از قبیل مباحثه ، جلسات قرائت قرآن ،
مقاله‌خوانی و سخنرانی با تکیه بر تقویت روحیه ، اتکا بنفس ، تزکیه و خودسازی و انجام
برنامه‌های شوق‌انگیز و ایثارگرانه و ورزشهای رزمی .

ماده ۱۵- آموزش دوره راهنمائی ۲ سال است که دروس آن مکمل دوره ابتدائی با
تاکید بیشتر بر زبان عربی ، مسائل اجتماعی ، تاریخ اسلام و آشنائی مقدماتی با یک زبان
خارجی میباشد .

تیمبره ۱- در این دوره با استفاده از مشاوره ، استعدادها و علاقه‌ها مورد سنجش
قرآنی‌گیری و دانش‌آموزان به دوره متوسطه هدایت می‌شوند .
تیمبره ۲- دروس عملی این دوره به مقتضای سن و جنس مطابق با ماده ۱۴ تعیین
می‌شود .

ماده ۱۶- دوره دبیرستان سه سال تعیین و به سه گروه تقسیم میشود .

الف - گروه کشاورزی و صنعتی .

ب - گروه علمی .

ج - گروه خدماتی .

تیمبره - برنامه تدریس زبان عربی جهت آموزش زبان قرآن و علوم و معارف اسلامی
در همه رشته‌ها تهیه و تنظیم و اجرا خواهد شد .

ماده ۱۷- برای کسانی که قصد ادامه تحصیل در دانشگاه دارند یک سال بعنوان پیش
دانشگاهی در نظر گرفته میشود و ضوابط ورود به این دوره طبق آئین‌نامه‌ای خواهد بود که
از طرف وزارت تعیین می‌شود .

تیمبره - جهت برگزاری این دوره‌ها میتوان از مشارکت مالی مردم استفاده کند .

فصل چهارم - وظایف و اختیارات .

ماده ۱۸- وزارت دارای اختیارات و وظایف زیر است .

- تهیه و تدوین مقررات و تنظیم لوايح مربوطه و ظايف محوله .
- تهیه و پیشنهاد برنامه‌های میان مدت و بلندمدت جهت ارائه به مجلس شورای اسلامی .
- مشارکت با وزارتین فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت و درمان و آموزش پزشکی جهت هماهنگ نمودن آموزشها در چهارچوب نظام آموزش کشور .
- تامین و تدارک نیازمندیهای آموزشی از قبیل فضا ، تجهیزات و امکانات دیگر .
- آموزشی .
  - تدوین و توزیع کتب درسی براساس برنامه‌ریزیهای زمان بندی شده هدفدار .
  - تقویت نهضت سوادآموزی بمنظور ریشه‌کن کردن بیسوادی در کشور .
  - آموزش مستمر نیروی انسانی بمنظور افزایش بهره‌وری و کارآئی آنان .
  - جذب و انتخاب افراد صالح برای تعلیم و تربیت از طریق گزینش .
  - اجرای کلیه برنامه‌های آموزشی و پرورشی تا پایان دوره متوسطه و پیش دانشگاهی .
  - توسعه و تعمیم تربیت بدنی بویژه ورزشهای رزمی در سطح کشور .
  - انجام اقدامات لازم جهت تامین بهداشت عمومی دانش آموزان .
  - برآورد تامین نیاز نیروی انسانی وزارت از طریق ایجاد مراکز تربیت معلم و انستیتوهای تکنولوژی و ایجاد و تقویت دانشسراهای تربیت معلم روستائی .
  - صدور اجازه تاسیس و نظارت بر دوره‌های آموزشی مدارس وابسته به دیگر دستگاههای اجرائی و آموزشگاههای آزاد .
  - ایجاد و اداره مدارس ایرانیان مقیم خارج از کشور با هماهنگی وزارت خارجه .
  - نظارت بر اجرای صحیح و دقیق کلیه آئین نامه‌ها و سنجش و ارزیابی نتایج حاصله از برنامه‌ها .
- ارتباط با موسسات بین المللی و موسسات سایر کشورها در زمینه مسائل آموزش و پرورش در چهارچوب سیاستهای کلی کشور .
- ماده ۱۹- براساس اهداف مندرج در ماده ۲ این قانون دولت مکلف است امکانات و توانائیهای دستگاههای اجرائی و سازمانهای وابسته به خود را جهت رفع نیازهای آموزش و پرورش بویژه در دوره متوسطه بسیج کرده و از طریق وزارت برنامه و بودجه کمبودهای وزارتخانه و موسسات دولتی و غیردولتی را از نظر نیروی انسانی بررسی و با همکاری وزارت آموزش و پرورش برنامه‌ریزی نماید .

تبصره - نیاز فوق الذکر در برنامه های ۵ و ۲۰ ساله بر اساس برنامه جامع مملکتی تنظیم خواهد شد.

ماده ۲۰ - وزارت موظف است عملکرد معلمین و کارکنان خود را بر اساس معیارهای اسلامی ارزشیابی نموده و تشویق و تنبیه های معنوی و مادی متناسب را اعمال نماید.

ماده ۲۱ - همزمان با برنامه ریزی جهت دوره های آموزشی، وزارت باید از طرق مختلف از جمله صدا و سیما و مطبوعات و... اولیاء دانش آموزان را تحت پوشش تربیتی و آموزشی قرار دهد. رسانه های گروهی موظف به همکاری میباشند.

ماده ۲۲ - شورا های مسوول در سطح وزارت عبارتند از:

الف - شورا عالی آموزش و پرورش که با قانون خاص تشکیل میشود.

ب - شورا های منطقه ای که به منظور تسهیل زمینه های اجرایی و جلب مشارکت های مردمی در محدوده مقررات وزارت و با توجه به ویژگیهای منطقه ای در مناطق مختلف تشکیل میشود.

تبصره - آئین نامه اجرایی این شورا توسط وزارت تهیه و بتصویب شورا عالی میرسد.

ماده ۲۳ - وزارت موظف است پس از تصویب این قانون ظرف مدت ۶ ماه تشکیلات

تفصیلی وزارت را تهیه و به تائید شورا عالی آموزش و پرورش برساند. / ن

تاریخ چاپ ۱۳۶۴/۱۰/۸

اداره کل قوانین